

แผนยุทธศาสตร์

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ปีบัญชี ๒๕๕๘-๒๕๖๐

คำนำ

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนก่อตั้งขึ้นมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งเดิมกำหนดให้มีคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนขึ้น เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งมีการกระจายอำนาจไปยังส่วนภูมิภาค ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการปฏิรูประบบราชการ โดยโอนงานช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมาสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เห็นชอบให้รวมเงินทุนและกองทุนหมุนเวียนเป็นกองทุนเดียวกัน โดยมีชื่อใหม่ว่า "กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน" โดยมีการกิจสำคัญในการให้กู้ยืมเงินแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเพื่อสงวนและรักษาที่ดินไว้ทำกินหรืออยู่อาศัยโดยไม่ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น และให้กู้ยืมเงินแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในอาชีพ

แผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ปีบัญชี ๒๕๕๔-๒๕๖๐ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางและทิศทางการพัฒนาองค์กรในช่วง ๓ ปี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกองทุนหมุนเวียนฯ ในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการสงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนไว้ใช้ทำกินหรืออยู่อาศัยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจนที่เป็นผู้กู้ยืมเงิน ให้มีอาชีพและมีแนวทางการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงเหมาะสมกับฐานะ โดยไม่กลับไปประสบปัญหาเรื่องเดิมอีก อีกทั้งยังกำหนดแนวทางการบริหารจัดการกองทุนให้มีเงินหมุนเวียนและมีความมั่นคงเพิ่มขึ้น โดยได้วิเคราะห์ข้อมูลของกองทุนร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบุคลากรในองค์กร รวมถึงได้ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จภายใต้บริบทของกองทุนหมุนเวียนฯ ประกอบด้วยจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามที่มีอยู่ เพื่อกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนฯ ให้สามารถตอบสนองความต้องการในการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนอย่างแท้จริง โดยเน้นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาเกษตรกรและผู้ยากจนได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งจะเป็นเครื่องมือให้กับองค์กรในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานกองทุนหมุนเวียนฯ ให้ก้าวไปสู่การเป็นกองทุนที่เข้มแข็ง ยั่งยืน เกษตรกรและผู้ยากจนให้การยอมรับในการเป็นที่พึ่งสำคัญที่ช่วยสงวนรักษาที่ดินไว้เพื่อใช้ทำกินและอยู่อาศัยต่อไป

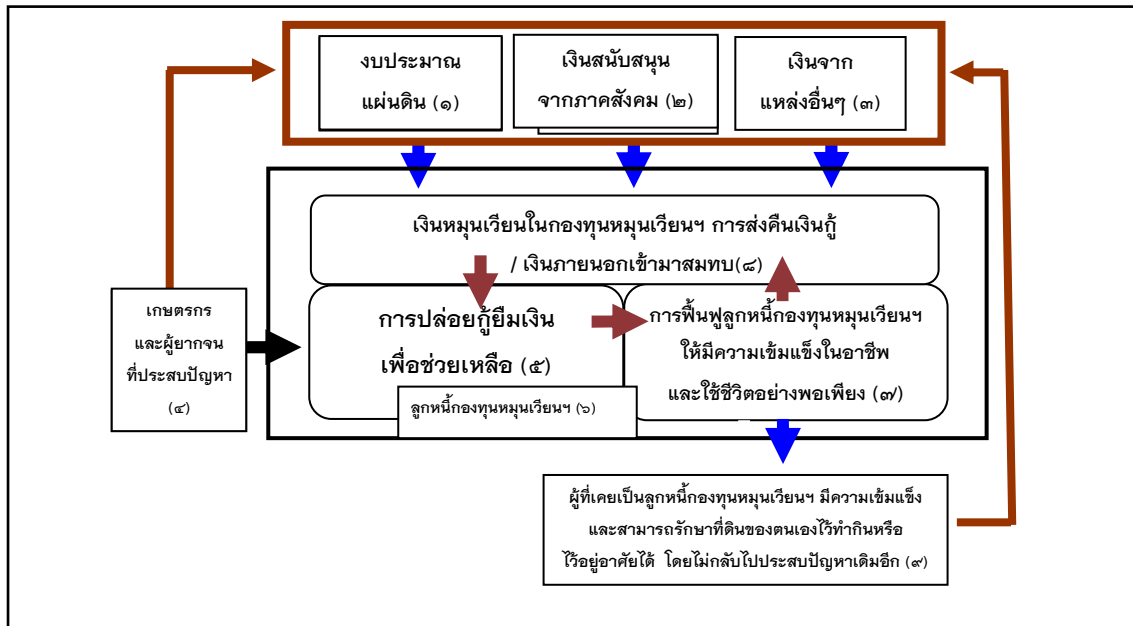
กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

บทสรุปผู้บริหาร
แผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
ปีบัญชี ๒๕๕๘-๒๕๖๐

จากการประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน นำแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนฯ กลับไปทบทวนใหม่ โดยให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และผู้ทรงคุณวุฒิใน กชก. เป็นผู้พิจารณา โดยประธาน กชก. ได้ให้แนวทางในการทบทวน ๒ แนวทาง คือ ๑) เน้นให้ความช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้ที่ไม่สามารถขอสินเชื่อจากแหล่งอื่นๆ ได้ ๒) เน้นพื้นที่ที่จะจัด Zoning ภาคการเกษตรตามแนวทางนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก และคัดเลือกมาเป็นกลุ่มเป้าหมาย ในการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบฯ ของกองทุนหมุนเวียนฯ และนำเสนอที่ประชุมพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ร่วมกับ สศช. พร้อมนี้ได้เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๒ ท่านพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเน้นแนวทางปฏิบัติงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ๒ แนวทาง คือ ๑) การติดตามลูกหนี้ของกองทุนฯ ควรมีการแบ่งชั้นลูกหนี้ ตามลักษณะการชำระหนี้ เช่น ชั้นดีเลิศ ชั้นปานกลาง ชั้นต้องติดตาม เร่งรัด และ ๒) คัดเลือกลูกหนี้ชั้นที่ต้องติดตาม เร่งรัด ของแต่ละจังหวัด และทางกองทุนฯ และลงพื้นที่ในจังหวัดที่มีลูกหนี้ลักษณะนี้ เพื่อประชุมกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ พร้อมแจ้งข้อมูลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับทราบ เพื่อหามาตรการช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้เหล่านี้พิเศษตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งกองทุนหมุนเวียนฯ จะได้รับไปปฏิบัติต่อไป

แผนยุทธศาสตร์ที่ผ่านการทบทวนมีรายละเอียดดังนี้

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) การให้กู้ยืมเงินแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเพื่อสงวนและรักษาที่ดินไว้ทำกินหรืออยู่อาศัยโดยไม่ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น ๒) การให้กู้ยืมเงินแก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในอาชีพ ๓) การบริหารเงินหมุนเวียนภายในกองทุนหมุนเวียนฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ ๔) การบริหารและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อวิเคราะห์ในเชิงระบบแล้ว พบว่ากองทุนหมุนเวียนฯ มีกลไกการทำงานใน ๙ องค์ประกอบหลัก ดังนี้

วิสัยทัศน์ของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในช่วงการพัฒนา ๓ ปี (ปีบัญชี ๒๕๕๘-๒๕๖๐) ได้แก่ **“เป็นกองทุนที่เข้มแข็ง ยั่งยืน เกษตรกรและผู้ยากจนให้การยอมรับในการเป็นพี่เลี้ยงสำคัญที่ช่วยสงวนรักษาที่ดินไว้เพื่อใช้ทำกินและอยู่อาศัย”** มีเป้าประสงค์เพื่อการบรรลุวิสัยทัศน์ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) สงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนไว้ใช้ทำกินหรืออยู่อาศัยได้เพิ่มขึ้น ๒) เกษตรกรและผู้ยากจนที่เป็นผู้กู้ยืมเงินมีความเข้มแข็งในอาชีพ และมีการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงเหมาะสมกับฐานะโดยไม่กลับไปประสบปัญหาเดิมอีก ๓) กองทุนหมุนเวียนฯ มีความมั่นคงเพิ่มขึ้น และ ๔) มีการบริหารจัดการและการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อค้นหาแนวทางดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ข้างต้น จึงได้ทำการวิเคราะห์ SWOT Analysis, SWOT Matrix และ TOWS Matrix ในทั้ง ๔ องค์ประกอบ ซึ่งผลจากการวิเคราะห์พบว่าการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ทั้งการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ที่ยังไม่ครอบคลุมผู้เดือดร้อนจากปัญหาหนี้สินอย่างทั่วถึง และการติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรและผู้ยากจนที่ยังขาดงบประมาณสนับสนุนในการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ตามความประสงค์ของลูกหนี้ รวมทั้งไม่มีหน่วยงานในการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ ทำให้การดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ใน ๓ ปีข้างหน้า (๒๕๕๘-๒๕๖๐) จึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการดำเนินงานที่จะช่วยให้การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความเดือดร้อนอย่างแท้จริงให้มากขึ้น รวมทั้งทำให้การดำเนินการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรและผู้ยากจนสามารถเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มีแนวทางการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำเกษตรกรรมแบบเดิม และสามารถชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนฯ ได้สำเร็จ โดยได้วิเคราะห์หาปัจจัยแห่งความสำเร็จตามหลักการ Balanced Scorecard และเขียนเป็นแผนที่ทางยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ดังปรากฏเป็นแผนภาพใน บทที่ ๔ ซึ่งทั้งหมดนี้ได้นำมาจัดทำเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาใน ๓ ประเด็น ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขยายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมาย
อย่างทั่วถึง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนหมุนเวียนฯ มีการดำเนินการใน ๔ กลยุทธ์
๑๕ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งในอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
ของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ โดยมีการดำเนินการใน ๓ กลยุทธ์ ๑๑ มาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง โดยมีการดำเนินการใน ๒ กลยุทธ์
๘ มาตรการ

สารบัญ

	หน้าที่
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	ก-ค
บทที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของกองทุนหมุนเวียนฯ	๑
บทที่ ๒ ความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนฯ กับแผนยุทธศาสตร์ชาติระดับต่าง ๆ	๘
บทที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	๑๓
บทที่ ๕ รายละเอียดแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม แก้เกษตรกรและผู้ยากจน ปีบัญชี ๒๕๕๓-๒๕๕๙	๑๙
○ วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / ภารกิจ	๑๙
○ วัตถุประสงค์	๑๙
○ คำนียมร่วม	๒๐
○ เป้าประสงค์หลัก	๒๐
○ แผนที่ทางยุทธศาสตร์	๒๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขยายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและ ผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมายและการเสริมสร้างความ เข้มแข็งของกองทุนหมุนเวียนฯ	๒๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งในอาชีพและการ ดำรงชีวิตอย่างพอเพียงของผู้กู้ยืมเงินกองทุน หมุนเวียนฯ	๒๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง	๒๓/
○ ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๒๙

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้าที่
๑ แสดงโครงสร้างการบริหารของสำนักบริหารกองทุน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน	๓
๒ แสดงโครงสร้างคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการช่วยเหลือ เกษตรกรและผู้ยากจน	๔
๓ แสดง ๙ องค์ประกอบของกลไกการทำงานของกองทุนหมุนเวียนฯ	๑๓
๔ แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ภายในของแผนยุทธศาสตร์กองทุน หมุนเวียนฯ	๒๑
๕ แสดงแผนที่ทางยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	๒๒

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้าที่
๑ แสดงสถิติตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๓๔ – ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ (จำแนกตามรายภาค)	๖
๒ แสดงการอนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และผู้ยากจน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๔ – สิงหาคม ๒๕๕๖	๓๗

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปของกองทุนหมุนเวียนฯ

ปัญหาความเดือดร้อนไม่เป็นธรรมในเรื่องเกี่ยวกับหนี้สิน ที่ดินทำกิน และการขาดแคลนเงินทุน ในการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานและยังไม่สามารถ แก้ไขได้ เมื่อเกษตรกรประสบปัญหาก็จะอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เกษตรกรจำนวนมากต้องนำที่ดินทำกินที่มีอยู่ไปจำนอง หรือขายฝาก หรือให้เจ้านี้ยึดถือไว้เป็นหลักประกันตามสัญญา กู้เงิน หรือขายให้กับเจ้านี้ยี้ ด้วยความที่ขาดความรู้ในการทำนิติกรรมต่างๆ รวมถึงการขาดเงินทุนในการ ประกอบอาชีพ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จนต้องสูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนไป โดยทุก รัฐบาล ที่ผ่านมามีมาตรการจนถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้หาทางแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเหล่านี้ นายกรัฐมนตรี (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์) ในสมัยนั้น โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งกำหนดให้มี คณะกรรมการ เพื่อให้มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายแผนงาน และแนวทางในการ ช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน คือ "คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน" เรียกโดยย่อว่า กชก. พร้อมทั้งจัดตั้งเงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อย หนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน และกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สิน และที่ดิน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหรือเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต่อมาได้มีการขยาย ขอบเขตการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้ขยายวงเงินกู้ให้ สูงขึ้น และเพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการกระจายอำนาจไปยังส่วนภูมิภาค โดยให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (อชก.) อีก ๕ คณะ คือ อชก. ส่วนกลาง อชก.กทม. อชก.เขต อชก.ส่วนจังหวัด และ อชก.ส่วนอำเภอ เพื่อช่วยดำเนินงานของ กชก.

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการปฏิรูประบบราชการ โดยรัฐบาลออกพระราชกฤษฎีกาโอน กิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้โอนงานช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งสังกัดสำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี มาสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีการปรับปรุงโครงสร้างของ กชก. ใหม่ให้สอดคล้องกับโครงสร้างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กชก.ได้มีมติให้รวมเงินทุนและ กองทุนทั้ง ๓ กองทุนเข้าด้วยกัน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เห็นชอบให้รวม เงินทุนและกองทุนหมุนเวียนเป็นกองทุนเดียวกัน โดยมี ชื่อใหม่ว่า "กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจน" และได้ประกาศมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยมีสำนัก บริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะสำนักงานฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
พ.ศ. ๒๕๔๖**

ข้อ ๖ กองทุนมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) ให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ในกรณีดังต่อไปนี้
 - (ก) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีที่ดินทำกินของตนเองและปรับปรุงคุณภาพที่ดิน ทั้งนี้ ต้องเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่คณะกรรมการเห็นว่ามีควมจำเป็นเร่งด่วน
 - (ข) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืมให้มีรายได้สูงขึ้น
 - (ค) เพื่อไถ่หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝาก หรือจำนอง เมื่อมีพฤติการณ์ว่า สิทธิหรือกรรมสิทธิในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นในที่สุด
 - (ง) เพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ซึ่งผู้กู้ยืมได้นำที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกันก่อนหรือขณะทำสัญญากู้ยืมเงิน เมื่อมีพฤติการณ์ว่าสิทธิหรือกรรมสิทธิในที่ดินนั้นจะหลุดเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่นในที่สุด
 - (จ) เพื่อซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิไปเนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือการกู้ยืมเงิน
 - (ฉ) เพื่อซื้อที่ดินตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (๒) ให้ความช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายแก่เกษตรกรและผู้ยากจนกรณีมีข้อพิพาทเรื่อง กรรมสิทธิหรือสิทธิการเช่าที่ดิน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการดำเนินคดี

พันธกิจ และภารกิจของกองทุนหมุนเวียนฯ

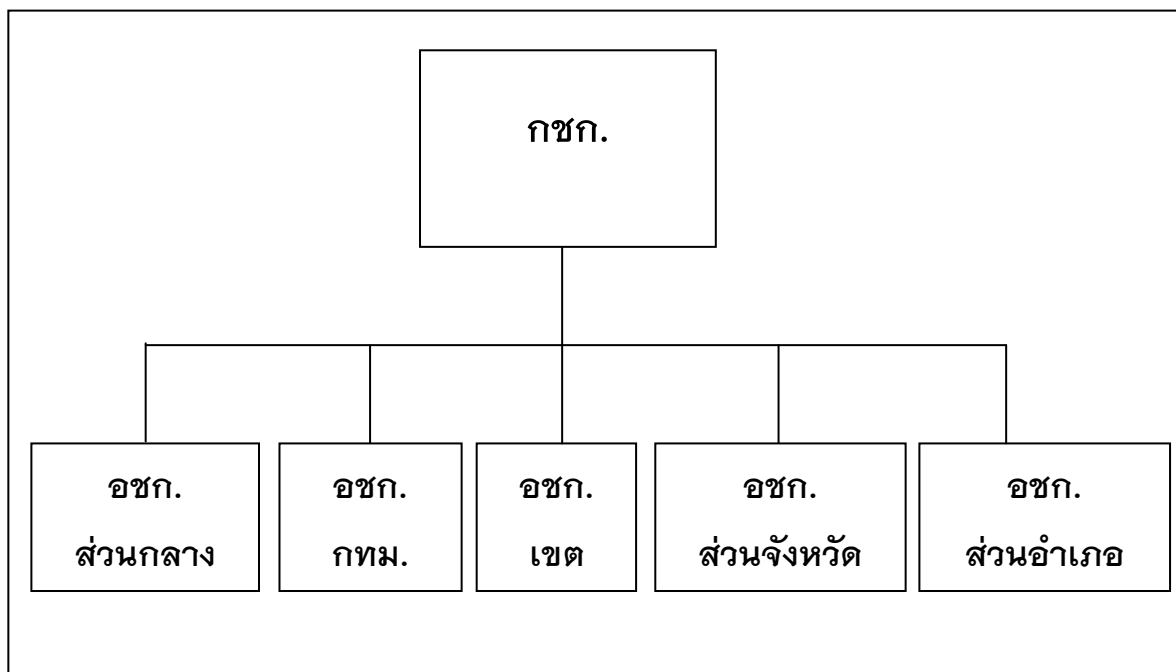
พันธกิจ

การให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ได้นำที่ดินไปขายฝาก จำนอง หรือไปเป็นหลักประกัน สัญญากู้ยืมเงินแก่เจ้าหนี้ โดยมีพฤติการณ์ว่าจะเสียสิทธิ เสี่ยงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ไปเป็นของเจ้าหนี้ หรือบุคคลอื่น การให้กู้ยืมเงินเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืม

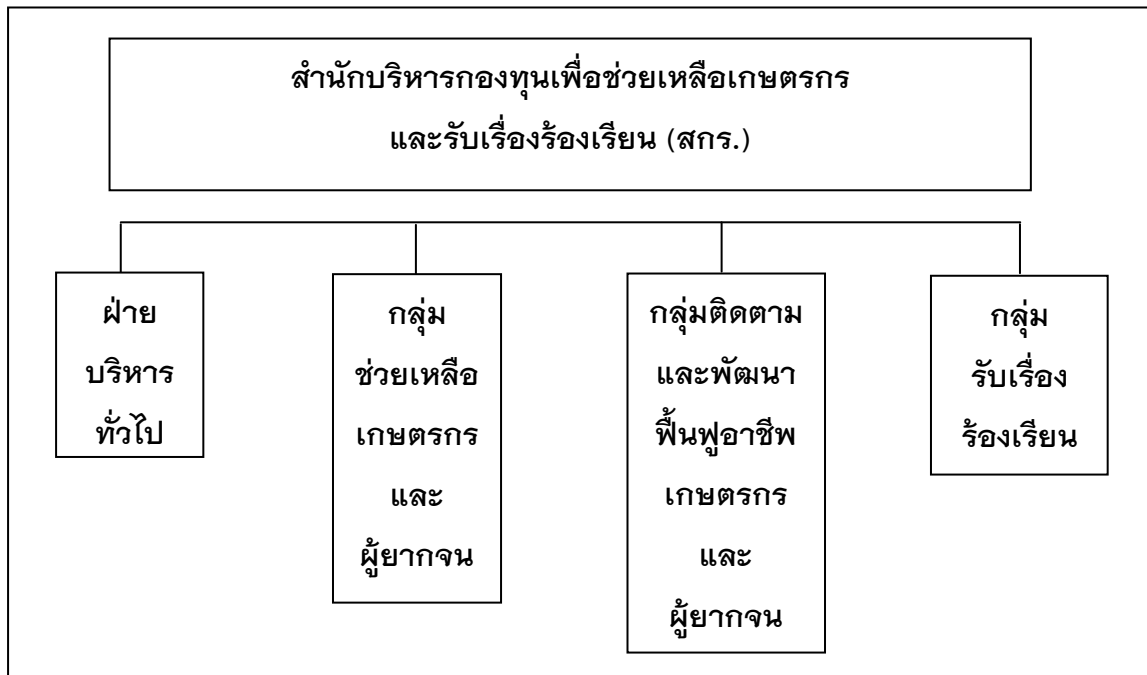
ภารกิจ

๑. การให้กู้ยืมเงินแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเพื่อสงวนและรักษาที่ดินไว้ทำกินหรืออยู่อาศัย โดยไม่ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น
๒. การให้กู้ยืมเงินแก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในอาชีพ
๓. การบริหารเงินหมุนเวียนภายในกองทุนหมุนเวียนฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. การบริหารและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ ๑ แสดงโครงสร้างคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

ภาพ ๒ แสดงโครงสร้างการบริหารของสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน

กลุ่มเป้าหมายของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘

เกษตรกร : ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อ ๔ ได้ให้นิยามคำว่า “เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำนาเกลือ เลี้ยงสัตว์ หรืออาชีพเกษตรกรรมอื่นตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) กำหนด และในการประชุม กชก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๓ มีมติให้เพิ่มเติมอาชีพประมง เป็นอาชีพเกษตรกรรมอื่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดในข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และในข้อ ๓ แห่งระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๓ และต่อมาที่ประชุม กชก. ครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ มีมติให้เพิ่มการทำสวนผัก การเพาะเห็ด และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นอาชีพเกษตรกรรมอื่นอีกด้วย

ผู้ยากจน : ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อ ๔ ได้ให้นิยามคำว่า “ผู้ยากจน” หมายความว่า ผู้ที่ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอและอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งมติ กชก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๑ ได้เพิ่มเติมรายละเอียดของผู้ยากจน ได้แก่ ผู้มีรายได้สุทธิไม่เกินปีละ ๘๓,๐๐๐ บาท และเป็นผู้ที่ไม่มี

ที่ดินสำหรับทำกินหรืออยู่อาศัย หรือมีแต่ไม่เพียงพอ หรือเป็นผู้ไม่มีทรัพย์สินอื่นใดเพียงพอแก่การชำระหนี้ นอกจากทรัพย์สินที่นำไปขายฝาก จำนอง หรือให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน และทรัพย์สินที่ต้องใช้เป็นที่ดินสำหรับทำกินหรืออยู่อาศัย สำหรับผู้ที่มีรายได้สุทธิเกินกว่า ๘๓,๐๐๐ บาท แต่อยู่ในหลักเกณฑ์อื่นดังกล่าว กชก.อาจพิจารณาช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรเป็นรายๆ ไป และได้มอบอำนาจการใช้ดุลพินิจดังกล่าวแก่ อชก. ต่างๆ ตามวงเงินที่ได้รับมอบอำนาจ

ขอบเขตการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายต้องเป็นบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับหนี้สินที่ดินทำกินที่เกิดจากสัญญา จำนอง ขายฝาก หรือสัญญากู้ยืมเงิน โดยแบ่งออกตามลักษณะหนี้ได้เป็น ๒ กรณี

กรณีที่ ๑ หนี้ในระบบ: เกษตรกรและผู้ยากจนยื่นคำขอกู้เงินได้โดยไม่มีเงื่อนไข

กรณีที่ ๒ หนี้ในระบบ: เกษตรกรและผู้ยากจนที่จะยื่นคำขอกู้เงินได้ต้องเป็นหนี้ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน หรือธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย บริษัท หรือห้างหุ้นส่วน จำกัด และสหกรณ์การเกษตร โดยมีเงื่อนไขต้องถูกเจ้าหนี้ฟ้องและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชำระหนี้แล้ว

บทที่ ๒

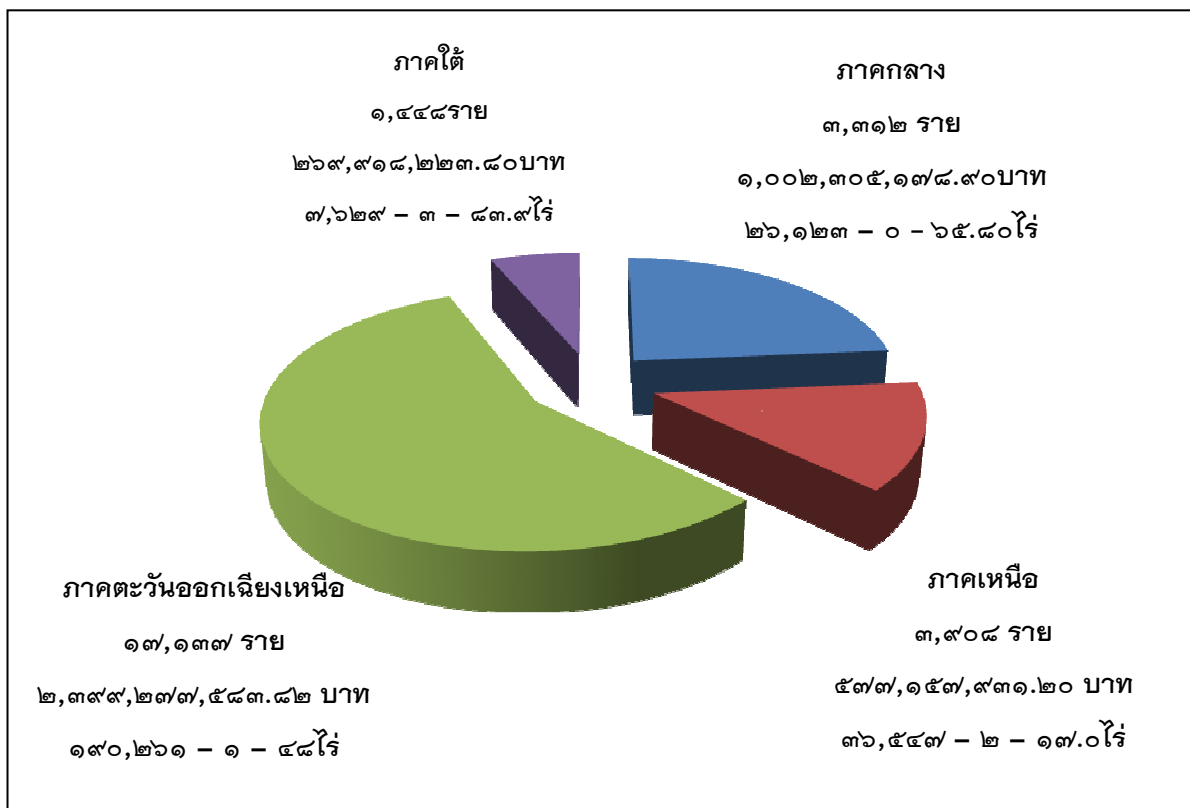
ผลการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

ในช่วงที่ผ่านมากองทุนหมุนเวียนฯ มีการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน และการติดตามและพัฒนาพื้นที่ฟู่อาช์เกษตรกรและผู้ยากจน โดยมีผลการดำเนินงานสรุป ดังนี้

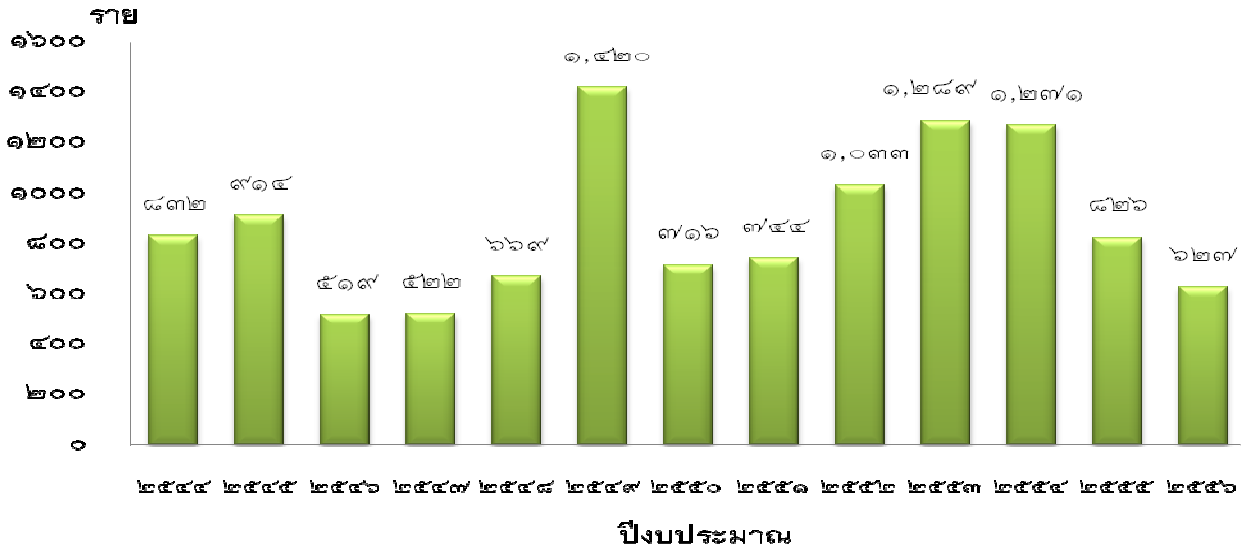
๑. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน โดยมีสถิติผลการอนุมัติเงินกู้ ตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๓๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ประกอบด้วย

- อนุมัติเงินกู้จำนวน ๒๕,๘๐๕ ราย จำนวนเงิน ๔,๒๔๘,๖๕๘,๖๑๗.๗๒ บาท
- จำนวนที่ดินที่ไถ่ถอนและซื้อคืนเนื้อที่ ๒๖๐,๕๑๗-๐-๑๔.๗ ไร่
- ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ กองทุนหมุนเวียนฯ มียอดเงินคงเหลือจำนวน ๔๖๔.๔๘ ล้านบาท

แผนภูมิ ๑ แสดงสถิติผลการอนุมัติเงินกู้ ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๓๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ (จำแนกตามรายภาค)

แผนภูมิ ๒ แสดงจำนวนเกษตรกรและผู้ยากจนที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม
แก่เกษตรกรและผู้ยากจนตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๔ – กันยายน ๒๕๕๖

จากแผนภูมิที่ ๒ จะเห็นได้ว่าจำนวนเกษตรกรและผู้ยากจนที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ ในช่วงปี ๒๕๔๔ – ๒๕๕๖ มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา โดยในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๔๔ – ๒๕๔๕ กองทุนหมุนเวียนฯ ในขณะนั้นมี ๓ กองทุน คือ ๑) กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมแก่เกษตรกรที่ยากจน ๒) กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน และ ๓) เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน โดยกองทุนที่ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้จำนวนมากที่สุดคือ กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน เนื่องจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมแก่เกษตรกรที่ยากจนมีข้อจำกัดช่วยเหลือเฉพาะหนี้สินที่เกิดจากสัญญาจำนอง และสัญญาขายฝากเท่านั้น (ช่วยเหลือเฉพาะหนี้ในระบบ) ในขณะที่เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน จะช่วยเหลือเฉพาะเงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพเท่านั้น ซึ่งวงเงินที่ให้กู้ไม่มากนัก แต่จากผลการดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่วมกับ ธ.ก.ส. ในปีงบประมาณ ๒๕๔๓ มาอย่างต่อเนื่องทำให้มีเกษตรกรและผู้ยากจนยื่นคำขอกู้เงินเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ กองทุนหมุนเวียนฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจำนวน ๒๐๐ ล้านบาท ทำให้สามารถอนุมัติให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้มากขึ้น แต่ในจำนวนคำร้องขอความช่วยเหลือที่เพิ่มมากขึ้นก็มีความหลากหลายของประเภทของหนี้สินทั้งที่อยู่ในหลักเกณฑ์ และไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามระเบียบกองทุนทั้ง ๓ กองทุนฯ และมีความซ้ำซ้อนกันก่อให้เกิดความสับสนกับผู้ปฏิบัติด้วยเช่นกัน

ในช่วงปี ๒๕๔๖ – ๒๕๔๗ การดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ สะท้อนชัด เป็นผลสืบเนื่องจากการปฏิรูประบบราชการในปี ๒๕๔๕ โดยรัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและ

อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้โอนงานช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี มาสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีการปรับปรุงโครงสร้างของ กชก. ให้สอดคล้องกับโครงสร้างของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กชก. ได้มีมติให้รวมเงินทุนและกองทุนทั้ง ๓ กองทุนเข้าด้วยกัน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เห็นชอบให้รวมเงินทุนและกองทุนหมุนเวียนเป็นกองทุนเดียวโดยใช้ชื่อใหม่ว่า “กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน” และได้ประกาศมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จึงทำให้การช่วยเหลือในปี ๒๕๔๖ และ ๒๕๔๗ สะท้อนเนื่องจากการย้ายหน่วยงานและการรวมเงินทุนและกองทุนทั้ง ๓ กองทุนเข้าด้วยกัน

ในปี ๒๕๔๘ – ๒๕๔๙ การดำเนินการของกองทุนหมุนเวียนฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีกลุ่มเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ขอความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาระงับด่วนกรณีสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) ที่เป็นหนี้ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ โดยในการประชุม กชก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหของสมาชิกกองทุนฟื้นฟู โดยใช้ช่องทางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยแก้ไขระเบียบฯ ข้อ ๔ ให้เปิดรับหนี้ของเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูที่เป็นหนี้ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับกองทุนฟื้นฟู สิ้นสุด ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ เฉพาะรายที่ถูกฟ้องดำเนินคดีและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชำระหนี้แล้ว และมอบให้ ธ.ก.ส. เป็นผู้รับผิดชอบสำรวจเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟู ที่เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. และประสานกับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งที่มีเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟู ขึ้นทะเบียนไว้และอยู่ในหลักเกณฑ์ตามเงื่อนไขของกองทุนหมุนเวียนฯ เมื่อข้อมูลครบถ้วนก็เสนอให้ กชก. พิจารณานอมนัดเงินกู้เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไปจึงทำให้การช่วยเหลือในปี ๒๕๔๙ เพิ่มขึ้นสูงสุด

สำหรับในปี ๒๕๕๐ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมีแนวโน้มลดลงจากปี ๒๕๔๙ อย่างชัดเจน เนื่องจากการดำเนินการในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาระงับด่วนของสมาชิกกองทุนฟื้นฟูที่เป็นหนี้ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์ ตามข้อเรียกร้องของกลุ่มเกษตรกรสภาประชาชน ๔ ภาค ได้ดำเนินการสิ้นสุดในปี ๒๕๔๙ ดังนั้น ผลการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ในปี ๒๕๕๐ จึงเป็นผลการดำเนินงานในภาวะปกติของกองทุนหมุนเวียนฯ

ต่อมาในปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๓ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากในปี ๒๕๕๑ ได้มีการแก้ไขระเบียบฯ โดยการเพิ่มวงเงินที่ให้ความช่วยเหลือจากรายละไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นรายละไม่เกิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ และเพิ่มเจ้าหนี้ในระบบจากเดิมให้ความช่วยเหลือเฉพาะเจ้าหนี้ธนาคารพาณิชย์เท่านั้น โดยเพิ่มเจ้าหนี้ ธ.ก.ส. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME) และ

มีการแก้ไขระเบียบฯ เรื่องหลักประกันลดลงเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนให้ได้เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ผลการช่วยเหลือเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และผลจากการแก้ไขระเบียบฯ และมติ กชก. ต่างๆ จึงมีกลุ่มโครงการจำนวนมากและเป็นรายบุคคลที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ซึ่งในเวลานั้นกลุ่มที่มีบทบาทมากที่สุด คือ กลุ่มเกษตรกรสหภาพประชาชน ๔ ภาค ซึ่งได้ขอให้ กชก. สนับสนุนโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นจำนวนมาก

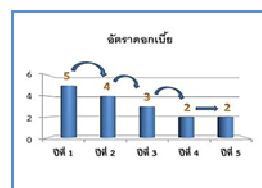
สำหรับ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ ผลการอนุมัติเงินกู้ของกองทุนหมุนเวียนฯ มีแนวโน้มลดลงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในขณะที่ข้อมูลของผู้มาติดต่อขอรับความช่วยเหลือ ยังอยู่ในระดับสูง หรือมีค่าเฉลี่ยประมาณ ๑,๗๐๓ รายต่อปี สะท้อนให้เห็นว่ายังมีผู้เดือดร้อนจากปัญหาหนี้สินจำนวนมาก ซึ่งสาเหตุที่ผู้มาติดต่อส่วนหนึ่งไม่สามารถขอรับความช่วยเหลือได้หรือไม่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เช่น ผู้ขอกู้มีคุณสมบัติขัดกับมติ กชก. (พนักงานบริษัท ข้าราชการ ฯลฯ) การประเมินที่ดินหลักประกันไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ ๕๐ ของวงเงินที่ให้กู้ ประเภทที่ดินหลักประกันที่ไม่เป็นไปตามที่ระเบียบฯ กำหนด (โฉนด น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก) จำนวนเงินที่ขอเกินกว่า ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ภายใน ๒๐ ปี ตามที่ระเบียบฯ กำหนด เป็นต้น

๒. การติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรและผู้ยากจน

เมื่อเกษตรกรและผู้ยากจนได้รับการอนุมัติเงินจากกองทุนหมุนเวียนฯ กลุ่มติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร จะดำเนินการนำมาตรการฟื้นฟูอาชีพและแนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ประกอบด้วย ๗ มาตรการ ดังนี้

๒.๑ มาตรการสร้างแรงจูงใจ หรือ การลดดอกเบี้ย เพื่อจูงใจให้

ลูกหนี้ชำระหนี้ตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืม ซึ่งในกรณีที่ลูกหนี้ชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนฯ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระ ณ วันต้นปีบัญชีปัจจุบัน

ดำเนินการโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

๒.๒ มาตรการฟื้นฟูอาชีพ เพื่อช่วยเหลือและให้โอกาสแก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

ได้พัฒนาอาชีพ สร้างความมั่นคงและรายได้แก่ครอบครัว โดยจัดทำแผนฟื้นฟูตามความประสงค์ของลูกหนี้ มาตรการดังกล่าวดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

จากผลการดำเนินการที่ผ่านมา มีลูกหนี้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาตามมาตรการดังกล่าว ทั้งสิ้นจำนวน ๑,๗๕๔ ราย (สถิติสะสมตั้งแต่ ปีงบประมาณ ๒๕๕๒ – ๒๕๕๖)

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ฟูอาซีฟูกุหนี่นั้น กองทุนหมุนเวียนฯ ยังขาดงบประมาณสนับสนุนในการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ตามความประสงค์ของลูกหนี้ รวมทั้งไม่มีหน่วยงานในการพัฒนาพื้นที่ฟูอาซีฟูกุหนี่

มาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เพื่อช่วยเหลือผู้กู้ยืมในการผ่อนคลายภาระหนี้ในการชำระหนี้พร้อมกับช่วยเหลือให้ผู้กู้ยืมสามารถปรับปรุงฟื้นฟูการประกอบอาชีพของตนขึ้นใหม่ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตโดย ธ.ก.ส. เป็นผู้ดำเนินการส่งเรื่องให้ อชก. ส่วนกลาง เป็นผู้พิจารณา

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาลูกหนี้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาค้างชำระจากมาตรการนี้ทั้งสิ้น จำนวน ๓๖ ราย โดยยังอยู่ระหว่างดำเนินการอีก ๖ ราย (ข้อมูล ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)

๒.๔ มาตรการการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ ในกรณีลูกหนี้เดิมมีปัญหาหรือเหตุจำเป็นต้องการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ ลูกหนี้สามารถดำเนินการขอเปลี่ยนลูกหนี้ได้ที่ ธ.ก.ส.

๒.๕ มาตรการประนอมหนี้ เนื่องจากเกษตรกรและผู้ยากจนที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้จากกองทุนหมุนเวียนฯ สามารถชำระหนี้ค้ำกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ตามสัญญา เพียงร้อยละ ร้อยละ ๓๕ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ ๔๒ ซึ่งการที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ได้ตามสัญญาดังกล่าว หากเกิดขึ้นจากความจำเป็นหรือเหตุอันสมควร ลูกหนี้สามารถขอชำระหนี้เงินต้นค้างชำระที่เหลือทั้งหมด และดอกเบี้ยที่ต้องชำระจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระให้เสร็จสิ้นในคราวเดียวกัน ทั้งนี้การได้รับการแก้ไขปัญหาค้างชำระตามมาตรการดังกล่าว ต้องผ่านการพิจารณาจาก อชก. ส่วนกลาง โดย ธ.ก.ส. เป็นผู้ดำเนินการส่งเรื่องให้

จากผลการดำเนินการที่ผ่านมาลูกหนี้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาค้างชำระจากมาตรการนี้ทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๓ ราย โดยยังอยู่ระหว่างดำเนินการอีก ๘ ราย (ข้อมูล ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)

๒.๖ มาตรการดำเนินการทางกฎหมาย ในกรณีผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตามสัญญากู้เงินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดในสัญญากู้เงิน หรือผู้กู้ยืมเงินหรือค้ำประกันของผู้กู้ยืมถูกบุคคลภายนอกฟ้องดำเนินคดี และขอบังคับคดีจากหลักประกันที่จำนองกับกองทุนหมุนเวียนฯ ถือว่ากองทุนได้รับความเสียหายโดย ธ.ก.ส. เป็นผู้ดำเนินการส่งเรื่องให้ สป.กษ. ดำเนินการส่งฟ้องต่อไป

จากผลการดำเนินการที่ผ่านมา มีลูกหนี้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาค้างชำระจากมาตรการนี้ทั้งสิ้น จำนวน ๔๘ ราย โดยยังอยู่ระหว่างดำเนินการอีก ๒๓๔ ราย (ข้อมูล ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)

๒.๓/ มาตรการตัดหนี้สูญ กรณีลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ และถูกฟ้องดำเนินคดีจนถึงที่สุด หรือลูกหนี้ถึงแก่ความตาย ลาภสูญ หรือเป็นหนี้ที่ไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี สป.กษ.จะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการในมาตรการดังกล่าว ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก อชก.ส่วนกลาง จากผลการดำเนินการที่ผ่านมา มีลูกหนี้ที่ได้รับการแก้ไขปัญหาค้างชำระจากมาตรการนี้ทั้งสิ้น จำนวน ๔ ราย โดยยังอยู่ระหว่างดำเนินการอีก ๒ ราย (ข้อมูล ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖)

ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ทั้งการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ที่ยังไม่ครอบคลุมผู้เดือดร้อนจากปัญหาหนี้สินอย่างทั่วถึง และการติดตามและพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรและผู้ยากจน ที่ยังขาดงบประมาณสนับสนุนในการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านต่างๆ ตามความประสงค์ของลูกหนี้ รวมทั้งไม่มีหน่วยงานในการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ ทำให้การดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ใน ๓ ปีข้างหน้า (๒๕๕๔-๒๕๖๐) นั้น จำเป็นต้องหาแนวทางในการดำเนินงานที่จะช่วยการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีความเดือดร้อนอย่างแท้จริงให้มากขึ้น รวมทั้ง ทำให้การดำเนินการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรและผู้ยากจนสามารถเกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มีแนวทางการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำเกษตรกรรมแบบเดิม และสามารถชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนฯ ได้สำเร็จ

บทที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนา

แนวทางการแก้ไขปัญาและพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ นั้นได้นำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนา (SWOT Analysis) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของกองทุนหมุนเวียนฯ ในปัจจุบัน มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของกองทุนหมุนเวียนฯ ในระยะ ๓ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐) โดยในการวิเคราะห์ได้ประมวลนำสถานการณ์และปัจจัยสำคัญทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกองทุนหมุนเวียนฯ โดยเฉพาะในส่วนของการวิเคราะห์สภาพปัญหาหรือจุดอ่อนของกองทุนหมุนเวียนฯ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อทิศทางและแนวทางการปรับตัวของกองทุนหมุนเวียนฯ ในระยะต่อไป ได้วิเคราะห์ผ่านกลไกการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้าจนถึงปัจจัยผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ส่วนของปัจจัยนำเข้า

๑.๑ งบประมาณแผ่นดิน

๑.๒ เงินสนับสนุนจากภาคสังคม

๑.๓ เงินจากแหล่งอื่นๆ

๑.๔ เกษตรกรและผู้ยากจนที่ประสบปัญหาโดยมีพฤติการณ์ว่าจะเสียสิทธิหรือเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น

๒. ส่วนของปัจจัยกระบวนการ

๒.๑ การปล่อยเงินกู้ยืมเพื่อช่วยเหลือฯ

๒.๒ ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

๒.๓ การฟื้นฟูลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ให้มีความเข้มแข็งในอาชีพและใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

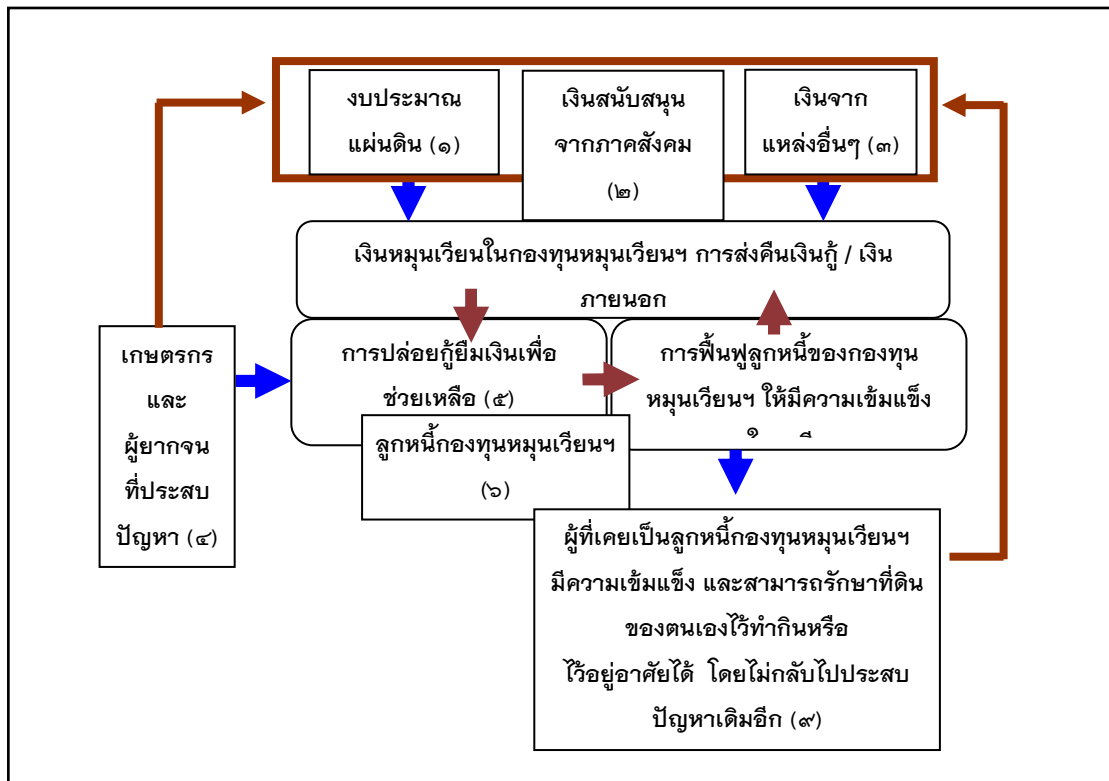
๒.๔ การบริหารให้เงินหมุนเวียนในกองทุนหมุนเวียนฯ (การส่งคืนเงินกู้ยืม/การมีเงินภายนอกมาสมทบ)

๓. ส่วนของปัจจัยผลผลิตและผลลัพธ์

๓.๑ ผู้ที่เคยเป็นลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มีความเข้มแข็งและสามารถรักษาที่ดินของตนเองไว้ทำกินหรืออยู่อาศัย โดยไม่กลับไปประสบปัญหาเดิมอีก

โดยทั้ง ๙ องค์ประกอบข้างต้นสามารถแสดงเป็นแผนภาพความสัมพันธ์ภายในระบบได้ ดังนี้

ภาพ ๓ แสดง ๙ องค์ประกอบของกลไกการทำงานของกองทุนหมุนเวียนฯ

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนา

ทั้งนี้จากการประมวลสถานการณ์และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาของกองทุนหมุนเวียนฯ ทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้ข้อสรุปของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ดังนี้

สิ่งแวดล้อมภายใน

๑. จุดแข็ง

- ๑.๑ กองทุนหมุนเวียนฯ มีจุดมุ่งหมาย ตลอดจนระเบียบและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่ใช้เป็นกรอบแนวทางเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนด้านหนี้สินและที่ดิน ซึ่งครอบคลุมทั้งหนี้ในระบบและหนี้ในระบบ เพื่อสงวนและรักษาที่ทำกินและที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
- ๑.๒ การบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนฯ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรียอมหมายเป็นประธาน และคณะอนุกรรมการ

ช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก กชก. เพื่อช่วยกลั่นกรองและสนับสนุนการดำเนินงานของ กชก.

๑.๓ มีการกระจายอำนาจในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนไปสู่ภูมิภาค กระจายอยู่ทุกอำเภอและทุกจังหวัด เพื่อให้เกษตรกรและผู้ยากจนในทุกภูมิภาค สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือของกองทุนหมุนเวียนฯ ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๑.๔ ความต้องการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ ยังอยู่ในระดับสูง สะท้อนความสำคัญและบทบาทของกองทุนหมุนเวียนฯ ในการเป็นแหล่งพึ่งพาของเกษตรกรและผู้ยากจนในการช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากปัญหาหนี้สิน

๒. จุดอ่อน

๒.๑ แนวทางการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ในช่วงที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจนเป็นหลัก โดยยังให้ความสำคัญไม่มากเพียงพอในการพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ทำให้เกษตรกรไม่สามารถพัฒนาอาชีพและรายได้เพื่อนำกลับมาชำระหนี้ได้อย่างยั่งยืน

๒.๒ การขาดทรัพยากรและการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมได้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการกับเกษตรกรและผู้ยากจน มีสาเหตุสำคัญจาก

๑) การไม่มีโครงสร้างหน่วยงานในส่วนภูมิภาคของกองทุนหมุนเวียนฯ เป็นการเฉพาะ ทำให้จำเป็นต้องพึ่งพาหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร (ธ.ก.ส) ซึ่งมีภารกิจหลักมากอยู่แล้วและไม่สามารถให้เวลากับภารกิจของกองทุนหมุนเวียนฯ ได้อย่างเต็มที่

๒) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนส่วนภูมิภาค มีการโยกย้ายบ่อยและขาดความรู้ความเข้าใจด้านระเบียบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของกองทุนหมุนเวียนฯ และขาดการวางแผนการบริหาร อัตรากำลังเพื่อทดแทนในอนาคต ทำให้อัตรากำลังทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ไม่เพียงพอในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนได้อย่างต่อเนื่อง

๓) กองทุนหมุนเวียนฯ ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ ทำให้การประชาสัมพันธ์ของกองทุนหมุนเวียนฯ ไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้การสื่อสารไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใหม่ๆ หรือได้รับทราบข่าวสารที่ไม่ถูกต้องหรือชัดเจนเพียงพอต่อการขอรับความช่วยเหลือ

จากกองทุนหมุนเวียนฯ รวมทั้ง เกิดความสับสนในการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ก.พ.ก.) กับกองทุนหมุนเวียนฯ

๔) การขาดระบบสารสนเทศในการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลลูกหนี้ระหว่าง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงไม่มีหน่วยงานในการบริหารจัดการข้อมูล ดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ระเบียบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมีข้อจำกัดในการให้ความช่วยเหลือ เช่น ผู้ขอรับความช่วยเหลือขาดคุณสมบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ ตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ พ.ศ.๒๕๔๖ เช่น หลักประกันไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ ๕๐ ของวงเงินที่ให้กู้ประเภทที่ดินหลักประกันที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนด (โฉนด น.ส.๓ หรือ น.ส.๓ ก) หรือ ผู้ขอกู้มีคุณสมบัติขัดกับหลักเกณฑ์ (พนักงานบริษัท ข้าราชการ ฯลฯ) จำนวนเงินที่ขอกู้เกินกว่า ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท และผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายใน ๒๐ ปี ตามที่ระเบียบกำหนด เป็นต้น

๒.๔ ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มีศักยภาพในการชำระหนี้ค่อนข้างต่ำ และส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา

สิ่งแวดล้อมภายนอก

๓. โอกาส

๓.๑ สังคมและเกษตรกรไทยได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้เกษตรกรไทยส่วนหนึ่งสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดการทำการเกษตรให้อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่ไม่สามารถชำระคืนได้ในระดับหนึ่ง

๓.๒ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน จึงได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงฯ ได้ให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนผลักดันกองทุนหมุนเวียนฯ

๓.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายที่จะผลักดันนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรในเรื่องสำคัญ อาทิ เกษตรแบบอินทรีย์ เขตความเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตร (zoning) smart farmer และ smart office ฯลฯ เพื่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการพัฒนาเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน ประกอบกับภาคเอกชนได้เริ่มดำเนินธุรกิจเพื่อสังคมและการช่วยเหลือสังคมเพื่อ

แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและระบบธรรมาภิบาลมากขึ้น ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะมีส่วนสนับสนุนและฟื้นฟูศักยภาพของเกษตรกรในการประกอบอาชีพและการชำระคืนหนี้ให้กับกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ตามสัญญา

๓.๔ การมีแหล่งเงินอื่นที่จะช่วยส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้กู้ยืมเงินของกองทุนหมุนเวียนฯ เช่น งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

๓.๕ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคต่างๆ อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีต ทำให้เกษตรกรและผู้ยากจนตลอดจนลูกหลานในครอบครัว มีโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้และทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนฟื้นฟูและพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่ผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ

๔. ภาวะคุกคาม

๔.๑ มีบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากผู้มีปัญหาเดือดร้อน และให้ข้อมูลที่ทำให้เกิดความเข้าใจ คลาดเคลื่อน รวมทั้งการเจรจาต่อรองกับกองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ

๔.๒ การขาดองค์ความรู้และทางเลือกในการใช้ปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง ทำให้มีการใช้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวเกินความจำเป็น ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตและปัญหานี้สะท้อนทางการเกษตร

๔.๓ สภาพแวดล้อมหรือระบบนิเวศที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน มีผลกระทบเชื่อมโยงต่อการผลิต การตลาด และราคาสินค้าเกษตรโลกและไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจน

๔.๔ การเปิดเสรีทางการค้าตามข้อตกลงประชาคมอาเซียน จะมีผลกระทบต่อการแข่งขันและการเข้ามาลงทุนด้านการผลิตการเกษตรที่เพิ่มสูงขึ้น และนำมาซึ่งการแข่งขันทรัพยากรทางการเกษตร โดยเฉพาะที่ดินและน้ำมากขึ้น

๔.๕ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปเป็นผู้สูงอายุ ย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความสามารถในการชำระหนี้ตามมาในที่สุด

สรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกของกองทุนหมุนเวียนฯ (SWOT)

จุดแข็ง Strength (S) ๑.กองทุนหมุนเวียนฯ มีจุดมุ่งหมายและระเบียบและหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่ใช้เป็นกรอบแนวทางเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ๒. การบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนฯ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผ่านรูปแบบของคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ๓. มีการกระจายอำนาจในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนไปสู่ภูมิภาค ทั่วประเทศทุกอำเภอและทุกจังหวัด ๔. ความต้องการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ ยังอยู่ในระดับสูง สะท้อนถึงความสำคัญ และบทบาทของกองทุนหมุนเวียนฯ ในการเป็นแหล่งพึ่งพาของเกษตรกรและผู้ยากจน	จุดอ่อน Weakness (W) ๑. กองทุนหมุนเวียนฯ ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรมากกว่าการพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพ ๒. การขาดทรัพยากรและการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม ทั้งจาก ๑) การไม่มีโครงสร้างหน่วยงานในส่วนภูมิภาคของกองทุนหมุนเวียนฯ เป็นการเฉพาะ และต้องพึ่งพาหน่วยงานอื่นๆ ๒) บุคลากรในส่วนภูมิภาค มีการโยกย้ายบ่อยและขาดความรู้ความเข้าใจด้านระเบียบหลักเกณฑ์ฯ และขาดการวางแผนการบริหารอัตรากำลังเพื่อทดแทนในอนาคต ๓) การขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ และเกิดความสับสนในการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ก.ฟ.ก.) ๔) การขาดระบบสารสนเทศในการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลลูกหนี้ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๓. ระเบียบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมีข้อจำกัด ๔. ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มีศักยภาพในการชำระหนี้ค่อนข้างต่ำ และส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้
โอกาส Opportunities (O) ๑. เกษตรกรไทยได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้เกษตรกรไทยส่วนหนึ่งสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดการทำการเกษตรให้อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น ๒. รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร และให้การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายที่จะผลักดันนโยบายสำคัญ อาทิ เกษตรแบบอินทรีย์ zoning smart farmer และ smart office ฯลฯ ประกอบกับภาคเอกชนได้เริ่มดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนและฟื้นฟูอาชีพและการชำระคืนหนี้ให้กับกองทุนหมุนเวียน ๔. การมีแหล่งเงินอื่นที่จะช่วยส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้กู้ยืมเงินของกองทุนหมุนเวียนฯ เช่น งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ๕. ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ทำให้เกษตรกรและผู้ยากจน มีโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้และทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีส่วนช่วยสนับสนุนฟื้นฟูและพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่ผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ	ภัยคุกคาม Threats (T) ๑. มีบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากผู้มีปัญหาเดือดร้อน และให้ข้อมูลที่ทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน รวมทั้งการเจรจาต่อรองกับกองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ ๒. การขาดองค์ความรู้และทางเลือกในการใช้ปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง ทำให้มีการใช้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวเกินความจำเป็น ๓. สภาพแวดล้อมหรือระบบนิเวศที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งภาวะโลกร้อนภัยพิบัติ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน มีผลกระทบเชื่อมโยงต่อการผลิต การตลาด และราคาสินค้าเกษตรโลกและไทย ซึ่งย่อมส่งผลต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจน ๔. การเปิดเสรีทางการค้าตามข้อตกลงประชาคมอาเซียน จะมีผลกระทบต่อการแข่งขันและการเข้ามาลงทุนด้านการผลิต การเกษตรที่เพิ่มสูงขึ้น และนำมาซึ่งการแย่งชิงทรัพยากรทางการเกษตรโดยเฉพาะที่ดินและน้ำมากขึ้น ๕. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปเป็นผู้สูงอายุ ย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้ตามมาในที่สุด

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกของกองทุนหมุนเวียนฯ พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานของกองทุนหมุนเวียนฯ และผู้รับบริการ (เกษตรกรและผู้ยากจน) ดังนั้น การดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ต่อไปอีก ๓ ปีข้างหน้า (๒๕๕๘-๒๕๖๐) จึงมีความจำเป็นที่กองทุนหมุนเวียนฯ ต้องเร่งแก้ปัญหาการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่โดยเฉพาะปัญหาด้านงบประมาณที่มีไม่เพียงพอสำหรับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยควรต้องพิจารณาลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถขอสินเชื่อจากแหล่งอื่นๆ ได้ เป็นหลัก และการดำเนินงานในพื้นที่ที่มีผู้เดือดร้อนหรือพื้นที่ตามนโยบายรัฐบาล อาทิ พื้นที่ตามประกาศเขตความเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) เพื่อคัดเลือกเกษตรกรมาเป็นกลุ่มเป้าหมายในการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบฯ ของกองทุนหมุนเวียนฯ รวมทั้งพัฒนากองทุนหมุนเวียนฯ ให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงจากสภาวะระบบนิเวศที่เปลี่ยนแปลงไปที่ส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงเพิ่มขึ้น และมองหาโอกาสของการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เปิดการค้าเสรีในเขตอาเซียน โดยการจัดการพื้นที่ฟูอาซีฟี่ที่สร้างรายได้ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ มีแนวทางการสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำเกษตรกรรม และสามารถชำระหนี้คืนกองทุนหมุนเวียนฯ ได้สำเร็จ

บทที่ ๔

รายละเอียดแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และผู้ยากจน ประจำปีบัญชี ๒๕๕๘-๒๕๖๐

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน (สกร.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) ได้ประมวลผลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขในการดำเนินงานของกองทุนหมุนเวียนฯ ที่ผ่านมา ร่วมกับทิศทางการพัฒนาประเทศและภาคเกษตรกรรม ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และแผนพัฒนาการเกษตร ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ตลอดจนความเห็นของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อนำมาประกอบการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ปีบัญชี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ โดยมีสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“เป็นกองทุนที่เข้มแข็ง ยั่งยืน เกษตรกรและผู้ยากจนให้การยอมรับในการเป็นที่พึ่งสำคัญที่ช่วยสงวนรักษาที่ดินไว้เพื่อใช้ทำกินและอยู่อาศัย”

พันธกิจ

การให้กู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ที่ได้นำที่ดินไปขายฝาก จำนอง หรือไปเป็นหลักประกัน สัญญากู้ยืมเงินแก่เจ้าหนี้ โดยมีพฤติการณ์ว่าจะเสียสิทธิ เสี่ยงกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น การให้กู้ยืมเงินเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืม

ภารกิจ

๑. การให้กู้ยืมเงินแก่เกษตรกรและผู้ยากจนเพื่อสงวนและรักษาที่ดินไว้ทำกินหรือ อยู่อาศัย โดยไม่ตกไปเป็นของเจ้าหนี้หรือบุคคลอื่น
๒. การให้กู้ยืมเงินแก่ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในอาชีพ
๓. การบริหารเงินหมุนเวียนภายในกองทุนหมุนเวียนฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. การบริหารและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสงวนและรักษาที่ดินไว้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจนไว้ใช้ทำกินหรืออยู่อาศัย
๒. เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในอาชีพและการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงของผู้กู้ยืมเงิน
๓. เพื่อบริหารกองทุนหมุนเวียนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเงินหมุนเวียนสำหรับช่วยสงวนและรักษาที่ดินไว้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน
๔. เพื่อพัฒนาการบริหารและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ

ค่านิยมร่วม

“รวดเร็วบริการ ทำงานร่วมใจ ใฝ่หาความรู้ เชิดชูองค์กร”

เป้าประสงค์หลัก

๑. สงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนไว้ใช้ทำกินหรืออยู่อาศัยได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรและผู้ยากจนที่เป็นผู้กู้ยืมเงินมีความเข้มแข็งในอาชีพ และมีการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงเหมาะสมกับฐานะ โดยไม่กลับไปประสบปัญหาเดิมอีก
๓. กองทุนหมุนเวียนฯ มีความมั่นคงเพิ่มขึ้น
๔. มีการบริหารจัดการและการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูง

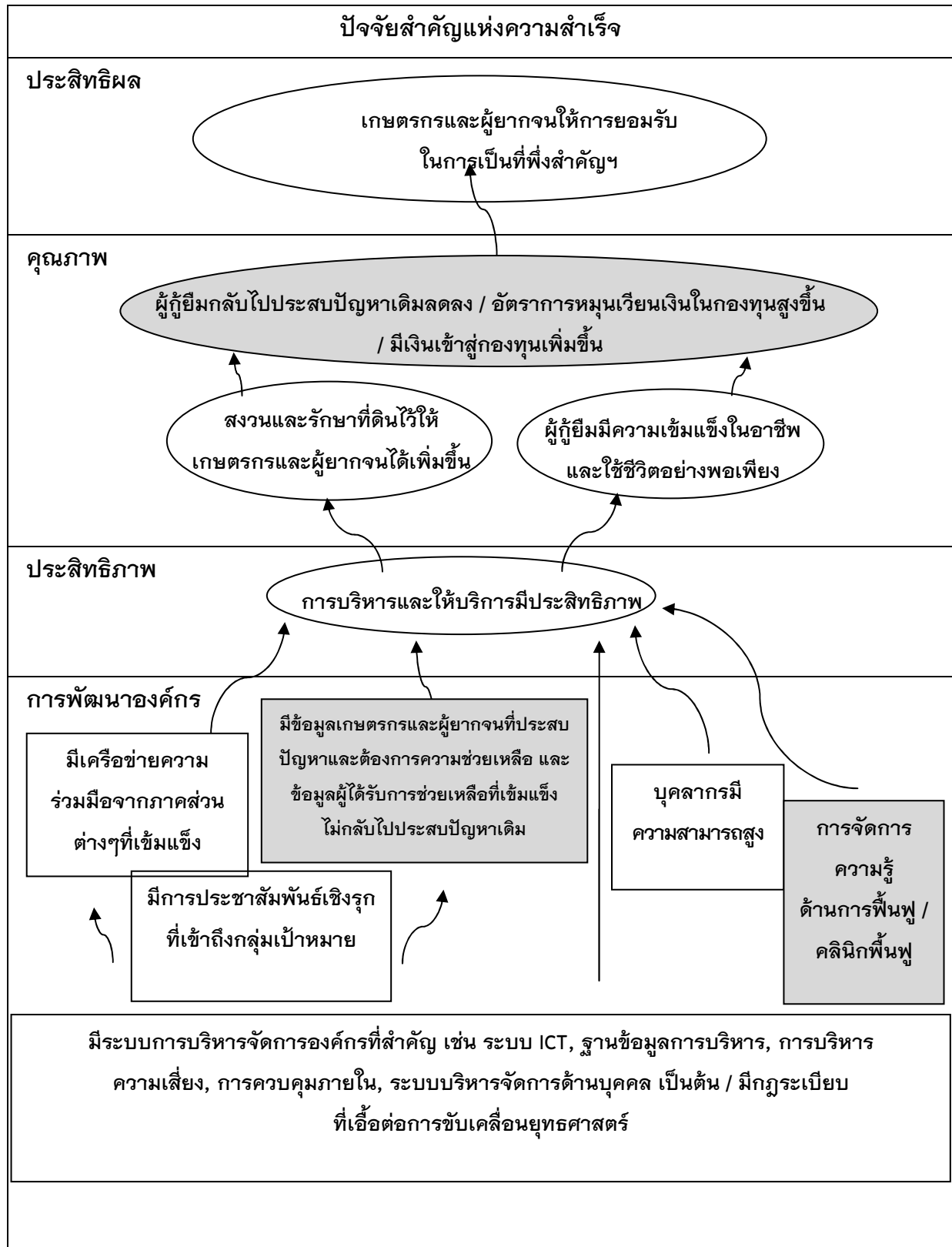
ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์การขยายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนหมุนเวียน
๒. ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งในอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ
๓. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง

ภาพ ๔ แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ภายในของแผนยุทธศาสตร์กองทุนหมุนเวียนฯ

ภาพ ๕ แสดงแผนที่ทางยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

รายละเอียดเป้าประสงค์ มาตรการ และแนวทางดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ เป็นดังนี้

**ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขยายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมาย
อย่างทั่วถึง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนหมุนเวียนฯ**

เป้าประสงค์

๑. สงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนไว้ทำกินและอยู่อาศัยได้เพิ่มขึ้น
๒. กองทุนหมุนเวียนฯ มีความมั่นคงเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์/มาตรการ

**กลยุทธ์ที่ ๑ การเข้าถึงกลุ่มเกษตรกรและผู้ยากจนที่ประสบปัญหาหนี้สิน
ตามหลักเกณฑ์กองทุนหมุนเวียนฯ โดยตรง**

มาตรการ

- ๑.๑.๑ พัฒนาและเพิ่มช่องทางการสื่อสารของกองทุน
หมุนเวียนฯ ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการอย่าง
กว้างขวางทั่วถึง
- ๑.๑.๒ ผลิตรายการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกษตรกรและผู้ยากจนที่ประสบ
ปัญหาได้รู้จักและขอรับบริการกองทุนหมุนเวียนฯ โดยตรง
และไม่ผ่านคนกลาง
- ๑.๑.๓ ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมาย
อย่างทั่วถึงและเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้ที่ไม่สามารถ
ขอสินเชื่อจากแหล่งอื่นๆ ได้ เป็นลำดับแรก และเน้นการ
ดำเนินงานในพื้นที่ที่มีผู้เดือดร้อนหรือพื้นที่ตามนโยบายรัฐบาล
เป็นหลัก อาทิ พื้นที่ตามประกาศเขตความเหมาะสมสำหรับ
การผลิตสินค้าเกษตร (Zoning) เป็นต้น
- ๑.๑.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเกษตรกรและผู้ยากจนที่อยู่
ในกลุ่มเป้าหมายการให้บริการ
- ๑.๑.๕ จัดทำคลินิกเคลื่อนที่ เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายตามหลักเกณฑ์
กองทุนหมุนเวียนฯ เพิ่มขึ้น
- ๑.๑.๖ จัดจุดการให้บริการที่ชัดเจน

- ๑.๑.๓) เร่งรัดการปรับโครงสร้างลูกหนี้ เพื่อให้เกิดการกระจายโอกาสอย่างทั่วถึง
- ๑.๑.๔) สร้างเครือข่ายในการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และผู้ยากจน ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายตามหลักเกณฑ์กองทุนหมุนเวียนฯ

กลยุทธ์ที่ ๒ มุ่งสร้างฐานข้อมูลที่ชัดเจน ของกลุ่มเป้าหมายการให้บริการ

มาตรการ

- ๑.๒.๑) จัดให้มีการสำรวจข้อมูลเกษตรกรผู้ยากจนและผู้ยากจนที่ประสบปัญหาได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยมีข้อมูลเชิงลึกเพื่อการวางแผน การแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุน และการวางระบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
- ๑.๒.๒) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงผลผลิต ตัวชี้วัด และผลงานที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายการให้บริการของกองทุนหมุนเวียนฯ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- ๑.๒.๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย สามารถแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และกองทุนหมุนเวียนฯ ได้อย่างชัดเจน โดยเผยแพร่ไปยังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน และทำให้กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสเข้าถึงบริการของกองทุนหมุนเวียนฯ ได้มากขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน เรื่องกฎเกณฑ์และระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ อย่างต่อเนื่องและการสร้างจิตสำนึกในการเป็นผู้ให้บริการด้วยใจแก่บุคลากร

มาตรการ

- ๑.๓.๑) เร่งรัดการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเรื่องกฎเกณฑ์และระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ
- ๑.๓.๒) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกในการเป็นผู้ให้บริการด้วยใจ

กลยุทธ์ที่ ๔ ขยายการสนับสนุนเงินเข้าสู่กองทุนหมุนเวียนฯ จากแหล่งอื่นๆ เพิ่มเติม

มาตรการ

- ๑.๔.๑ แสวงหาช่องทางการสนับสนุนเงินเข้าสู่กองทุนหมุนเวียนฯ จากภาคประชาสังคม (บริษัทขนาดใหญ่ที่มีนโยบายการช่วยเหลือสังคม) หรือแหล่งเงินทุนอื่นๆ
- ๑.๔.๒ จัดทำคลังข้อมูลผลความสำเร็จในด้านต่างๆ ของกองทุนหมุนเวียนฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยแก้ปัญหาและสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจนที่เป็นลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ จนมีความเข้มแข็ง และไม่กลับไปประสบปัญหาเดิมอีก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งในอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ

เป้าประสงค์

๑. ผู้กู้ยืมเงินที่ได้รับการฟื้นฟูมีความเข้มแข็งในอาชีพเพิ่มขึ้น และมีการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเหมาะสม
๒. ระบบการฟื้นฟูได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งและเป็นกลไกที่มีประสิทธิผลสูง

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการสร้างกลไกการฟื้นฟูที่เข้มแข็ง เพื่อให้ผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ มีความเข้มแข็งด้านอาชีพ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และสามารถส่งเงินคืนกองทุนหมุนเวียนฯ ได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

มาตรการ

- ๒.๑.๑ จัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูอาชีพของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ ที่ได้รับการอนุมัติเงินกู้แต่ละรายให้เหมาะสม กับแผนการผลิตและศักยภาพของผู้กู้ยืมเงินและสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล
- ๒.๑.๒ บูรณาการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมตามแผนการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพเพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำและเป็นพี่เลี้ยงแก่ผู้กู้ยืมเงินตามแผนการพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพ

- ๒.๑.๓ จัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้กู้ยืมเงินแต่ละราย เพื่อเป็นข้อมูลในการลดต้นทุนและสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว
- ๒.๑.๔ สนับสนุนงบประมาณอย่างพอเพียง เพื่อขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งในการสร้างกระบวนการพัฒนาพื้นที่
- ๒.๑.๕ จัดให้มีระบบการติดตาม และประเมินผลการดำเนินการด้านพัฒนาพื้นที่ เพื่อนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ด้านการประกอบ อาชีพแก่ผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ

มาตรการ

- ๒.๒.๑ ส่งเสริมการใช้กระบวนการจัดการความรู้ด้านการประกอบอาชีพ เพื่อให้เกิดความรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒.๒.๒ สร้างเครือข่ายเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดการความรู้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ๒.๒.๓ สร้างเกษตรกรอาสาเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประจำท้องถิ่น โดยคัดเลือกจากผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ ที่ประสบความสำเร็จ และมีจิตอาสาเป็นแม่แบบในการพัฒนาพื้นที่
- ๒.๒.๔ จัดให้มีระบบฐานข้อมูลการบริหารจัดการด้านการพัฒนาพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๓ แสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ และทำงานร่วมกัน ในการฟื้นฟูลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ

มาตรการ

- ๒.๓.๑ แสวงหาความร่วมมือโดยสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรในท้องถิ่น และสถานศึกษา
- ๒.๓.๒ ในระดับบุคคล จัดให้มีเกษตรกรอาสาช่วยเหลือพื้นที่ประจำท้องถิ่น โดยการแสวงหาเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและมีจิตอาสาสามารถร่วมเป็นเครือข่ายอาสาพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง

เป้าประสงค์

๑. การบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนฯ มีประสิทธิภาพ
๒. กฎ ระเบียบของกองทุนหมุนเวียนฯ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์การที่สำคัญ เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการและการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ การบริหารจัดการด้านบุคคล ระบบบัญชีและการเงิน การบริหารความเสี่ยง ระบบควบคุมภายใน เป็นต้น

มาตรการ

- ๓.๑.๑ เร่งรัดให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะระบบการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลลูกหนี้ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนฯ
- ๓.๑.๒ เร่งรัดการจัดให้มีระบบกำกับควบคุมต่างๆ เช่น การบริหารความเสี่ยง ระบบควบคุมภายใน เป็นต้น
- ๓.๑.๓ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารการเงิน เช่น การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบัญชีและการเงิน ระบบบัญชีต้นทุน เป็นต้น
- ๓.๑.๔ เร่งรัดการจัดทำระบบฐานข้อมูลต่างๆ ให้สมบูรณ์
- ๓.๑.๕ จัดให้มีระบบการติดตาม และประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการประจำปี
- ๓.๑.๖ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการของกองทุนหมุนเวียนฯ โดยเน้นให้เป็นระบบการทำงานแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์
- ๓.๑.๗ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนอัตรากำลังของบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญที่เหมาะสมทดแทนอัตรากำลังเดิมในอนาคต

กลยุทธ์ที่ ๒ ปรับปรุงกฎ ระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

มาตรการ

๓.๒.๑ ปรับปรุงกฎ ระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผน โดยเฉพาะในส่วนของการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการฟื้นฟู

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	เป้าหมายประจำปีบัญชี		
			๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขยายการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกลุ่มเป้าหมาย และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุนหมุนเวียนฯ					
๑.๑ กองทุนหมุนเวียนฯ มีความมั่นคงเพิ่มขึ้น	• เงินของกองทุนหมุนเวียนฯ ที่สามารถนำมาปล่อยให้กู้ยืมได้	ล้านบาท	๒๔๐	๒๓๐	๓๐๐
๑.๒ สงวนและรักษาที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนไว้ใช้ทำกินและอยู่อาศัยได้เพิ่มขึ้น	• จำนวนเกษตรกรและผู้ยากจนที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	ราย	๘๐๐	๙๐๐	๑,๐๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การฟื้นฟูสร้างความเข้มแข็งในอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงของผู้กู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ					
๒.๑ ผู้กู้ยืมเงินที่ได้รับการฟื้นฟูมีความเข้มแข็งในอาชีพเพิ่มขึ้นและมีการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเหมาะสม	• จำนวนเกษตรกรลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ที่ได้รับการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพตามแผนการพัฒนาฟื้นฟูอาชีพ	ราย	๓๐๐	๓๕๐	๔๐๐
๒.๒ ระบบการฟื้นฟูได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพสูง	• จำนวนเกษตรกรลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ ที่ได้รับการช่วยเหลือตามมาตรการ	ราย	๓๐๐	๓๕๐	๔๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง					
๓.๑ การบริหารจัดการกองทุนหมุนเวียนฯ มีประสิทธิภาพ	• การบริหารความเสี่ยง	ระดับ	๔.๕	๕	๕
	• การควบคุมภายใน	ระดับ	๔.๕	๕	๕
	• การตรวจสอบภายใน	ระดับ	๔.๕	๕	๕
	• การบริหารจัดการสารสนเทศ	ระดับ	๔.๕	๕	๕
	• การบริหารงานบุคคล	ระดับ	๔.๕	๕	๕
๓.๒ กฎ ระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	• การทบทวนและปรับปรุง กฎ ระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	ระดับ	๔.๕	๕	๕